

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kalastuslain 88 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan kalenterivuodelta perittävää kalastuksenhoitomaksua korotettavaksi 80 markasta 90 markkaan ja seitsemän vuorokauden kalastusjaksolta perittävää kalastuksenhoitomaksua korotettavaksi 20 markasta 25 markkaan.

Esitys liittyy vuoden 1999 valtion talousarvioesitykseen.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1999 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Kalastuslain (286/1982) 88 §:n mukaan jokaisen kalan tai ravun pyyntiä harjoittavan henkilön tulee suorittaa valtiolle kalastuksenhoitomaksu. Kalastuksenhoitomaksun suuruus on 80 markkaa kalenterivuodelta tai 20 markkaa seitsemän vuorokauden kalastusjaksolta. Kalastuksenhoitomaksua ei peritä henkilöltä, joka harjoittaa ainoastaan onkimista tai pilkkimistä. Maksusta on lisäksi vapautettu alle 18-vuotiaat sekä 65 vuotta täytäneet kalastusta harjoittavat henkilöt.

Kalastuslain 91 §:n mukaan kalastuksenhoitomaksuina kertyneet varat käytetään kalavesien omistajille kalavesien käytöstä maksettaviin korvauksiin sekä kalastusalueoiminnan ja kalastusalan järjestöjen toiminnasta, kalatalouden edistämisestä ja valtiolle maksun kannosta aiheutuvien menojen maksamiseen. Lain 91 a §:n mukaan kalastuksenhoitomaksuina kertyvistä varoista maksetaan myös kalastuksenhoitomaksurekisterin pitämisestä aiheutuvat kustannukset.

Kalastuslain 90 §:n mukaan valtion talousarvioon on vuosittain otettava kalatalouden valtakunnalliseen ja alueelliseen edistämiseen määräraha, joka vastaa ainakin sitä määrää, mikä kolmen edellisen vuoden ai-

kana kalastuksenhoitomaksun suorittaneiden henkilöiden keskimääräisen lukumäärän perusteella kalastuksenhoitomaksuina kertyisi. Tarkoitukseen on kuitenkin myönnettävä se määrä, mikä kalastuksenhoitomaksuina on kertynyt sitä vuotta edeltävänä vuonna, jota varten talousarvio on laadittu.

Kalastuksenhoitomaksuja on viime vuosina maksettu seuraavasti:

vuosi:	kappaletta	markkaa:
1995	514 072	39 925 410
1996	512 441	39 926 409
1997	391 611	29 750 097
1998*	135 640	10 663 650

* 30.4.1998 mennessä maksetut

Vuonna 1997 vastaava luku oli 10 644 830 markkaa.

Vuosien 1995—1997 lukuihin sisältyvät myös Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnissa kalastusta harjoittavilta perityt vuoden 1951 kalastuslain (503/1951) mukaiset 30 markan suuruiset kalastuksenhoitomaksut, joita esimerkiksi vuonna 1997 kertyi 18 740 perhekunnalta yhteensä 562 207 markkaa.

Kalastuksenhoitomaksutulot vähenivät vuonna 1997 noin 10 miljoonalla markalla eli noin 25 %. Alenemisen tärkeimpänä syy-

nä näyttäisi olevan se, että 65 vuotta täyttäneet henkilöt on vuoden 1997 alusta lukien vapautettu kalastuksenhoitomaksun suorittamisesta. Lisäksi maksukertymään vaikutti vähentävästi se, että mato-onkimisen lisäksi myös muu onkiminen ja pilkkiminen tuli kaikille maksuttomaksi. Samaan suuntaan on vaikuttanut myös se, että tilapäisesti kalastavat ovat voineet maksaa 80 markan vuosimaksun sijasta 25 markan viikkomaksun. Toisaalta maksaminen on vaikeutunut sen vuoksi, että pankkien ja postin toimipisteiden lakkautusten myötä kalastuksenhoitomaksujenkin maksupisteet ovat vastaavasti vähentyneet.

Maksun suorittamista on osin pyritty helpottamaan 20 päivänä toukokuuta 1998 voimaan tulleella kalastusasetuksen (1116/1982) 52 §:n muutoksella. Muutetun 52 §:n mukaan kalastuksenhoitomaksut ja viehekalastusmaksut saadaan nykyisin suorittaa myös maa- ja metsätalousministeriön sekä työvoima- ja elinkeinokeskuksen hyväksymille asiamiehille.

Vuoden 1998 alusta on kalastuslakia siinä säädettyine 80 markan kalastuksenhoitomaksuineen sovellettu myös Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntien alueilla harjoitettuun kalastukseen. Kalastuksenhoitomaksuja arvioidaan mainittujen kuntien osalta kertyvän vuosittain vajaat 0,5 miljoonaa markkaa.

Päätätessään hyväksyä lakialoitteen 4/1995 vp, joka sisälsi säännökset viehekalastusoi-keudesta, onkimisen ja pilkkimisen maksutomuudesta sekä 65 vuotta täyttäneiden vapauttamisen kalastuksenhoitomaksujen maksamisesta, eduskunta on samalla lausunut (EK 20/1996 vp), että kalastuksenhoitomaksun kertymän voidaan arvioida vähentyvän kaikkien onkijoiden, pilkkijöiden sekä 65 vuotta täyttäneiden kalastuksen harjoittajien vapautuessa kalastuksenhoitomaksun suorittamisesta. Tämän vuoksi eduskunta on edellyttänyt, että kalastuslakia tarkistetaan siten, etteivät kalastuksenhoitomaksuista kalatalouden edistämiseen osoitetut varat vähene.

Maa- ja metsätalousministeriö on kalastuslain 88 §:n 3 momentin mukaan velvollinen perimään kalastuksenhoitomaksut elinkustannusindeksin nousua vastaavasti korotettuna. Tarkistuksia ei ole toistaiseksi ollut tarpeen tehdä elinkustannusindeksin vakauden vuoksi. Tämän sekä kalastuksenhoitomaksukertymän vuonna 1997 alkaneen alenemisen vuoksi on kalastuksenhoitomaksua tarpeen

tarkistaa, jotta tilannetta kalatalouden edistämiseen käytettävissä olevien varojen osalta saataisiin korjattua.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksessä ehdotetaan vuotuista kalastuksenhoitomaksua korotettavaksi 10 markalla kalastuksen harjoittajaa kohti ja seitsemän vuorokauden kalastusjaksolta perittävää maksua korotettavaksi viidellä markalla. Korotusten arvioidaan lisäävän momentille 12.30.37 (Kalastuksenhoitomaksut) kertyviä kalastuksenhoitomaksuja noin 3,9 miljoonalla markalla, jolloin kalastuksenhoitomaksuista kertyvät tulot olisivat vuoteen 2002 asti yhteensä noin 34,8 miljoonaa markkaa vuodessa. Kalastuksenhoitomaksurekisterin pidon ja muun maksujen suorittamisen helpottamisen arvioidaan myös lisäävän maksaneiden määrää. Lisäyksen suuruutta ei kuitenkaan voida yksityiskohtaisemmin arvioida.

Momentilta 30.41.45 (Kalatalouden edistäminen) kalavesien omistajille kalavesien käytöstä maksettaviin korvauksiin, kalastusalue toiminnan ja kalastusalan järjestöjen toiminnasta, kalatalouden edistämisestä sekä valtiolle maksun kannosta ja kalastuksenhoitomaksurekisterin ylläpidosta aiheutuvien menojen maksamiseen olisi kolmen vuoden aikana keskimäärin kertyviä kalastuksenhoitomaksuja vastaavasti varattava vuodelle 1999 yhteensä 42 501 000 markkaa, vuodelle 2000 yhteensä 38 685 000 markkaa, vuodelle 2001 yhteensä 34 750 000 markkaa ja vuodelle 2002 yhteensä 34 800 000 markkaa.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä virkatyönä. Valmistelussa on otettu huomioon eduskunnan kirjelmässä EK 20/1996 vp esitetty kalastuksenhoitomaksuja koskeva lausuma sekä ehdotus valtion vuoden 1999 talousarvioksi.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kalastuslain 88 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 16 päivänä huhtikuuta 1982 annetun kalastuslain (286/1982) 88 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1045/1996, seuraavasti:

88 §

Jokaisen kalan tai ravun pyyntiä harjoittavan henkilön tulee suorittaa valtiolle kalastuksenhoitomaksu. Kalastuksenhoitomaksu on 90 markkaa kalenterivuodelta tai 25 markkaa kultakin enintään seitsemän vuorokauden kalastusjaksolta. Kalastuksenhoitomaksua ei kuitenkaan peritä alle 18-vuotiaalta eikä 65 vuotta täyttäneeltä eikä henkilöltä, joka harjoittaa onkimista tai pilkkimistä. Onkimisena pidetään sellaista kalastusta, jota harjoitetaan vavalla ilman heittokalas-

tukseen soveltuvaa kelaä ja jossa vapaa tai siima on onkijan kädessä tai käden ulottuvilla eikä vieheenä ole pilkki, uistin, perho tai muu keinotekoinen laite. Pilkkimisenä pidetään kalastusta siimaan kiinnitetyllä pysytysuunnassa liikuteltavalla pilkillä, siimaa kädessä pitäen tai lyhyehköä heittokalastukseen soveltumatonta vapaa käyttäen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Helsingissä 11 päivänä syyskuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

Laki

kalastuslain 88 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 16 päivänä huhtikuuta 1982 annetun kalastuslain (286/1982) 88 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1045/1996, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

88 §

Jokaisen kalan tai ravun pyyntiä harjoittavan henkilön tulee suorittaa valtiolle kalastuksenhoitomaksu. Kalastuksenhoitomaksu on 80 markkaa kalenterivuodelta tai 20 markkaa kultakin enintään seitsemän vuorokauden kalastusjaksolta. Kalastuksenhoitomaksua ei kuitenkaan peritä alle 18-vuotiaalta eikä 65 vuotta täyttäneeltä eikä henkilöltä, joka harjoittaa onkimista tai pilkkimistä. Onkimisena pidetään sellaista kalastusta, jota harjoitetaan vavalla ilman heittokalastukseen soveltuvaa kelaa ja jossa vapa tai siima on onkijan kädessä tai käden ulottuvilla eikä vieheenä ole pilkki, uistin, perho tai muu keinotekoinen laite. Pilkkimisena pidetään kalastusta siimaan kiinnitetyllä pystysuunnassa liikuteltavalla pilkillä, siimaa kädessä pitäen tai lyhyehköä heittokalastukseen soveltumatonta vapaa käyttäen.

Ehdotus

88 §

Jokaisen kalan tai ravun pyyntiä harjoittavan henkilön tulee suorittaa valtiolle kalastuksenhoitomaksu. Kalastuksenhoitomaksu on 90 markkaa kalenterivuodelta tai 25 markkaa kultakin enintään seitsemän vuorokauden kalastusjaksolta. Kalastuksenhoitomaksua ei kuitenkaan peritä alle 18-vuotiaalta eikä 65 vuotta täyttäneeltä eikä henkilöltä, joka harjoittaa onkimista tai pilkkimistä. Onkimisena pidetään sellaista kalastusta, jota harjoitetaan vavalla ilman heittokalastukseen soveltuvaa kelaa ja jossa vapa tai siima on onkijan kädessä tai käden ulottuvilla eikä vieheenä ole pilkki, uistin, perho tai muu keinotekoinen laite. Pilkkimisena pidetään kalastusta siimaan kiinnitetyllä pystysuunnassa liikuteltavalla pilkillä, siimaa kädessä pitäen tai lyhyehköä heittokalastukseen soveltumatonta vapaa käyttäen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.